

1. Моніторинг законодавства за березень 2025 року

Березень	
Документ	Коментар
ВРУ надала можливість громадянам сплатити 50% штрафу за порушення правил військового обліку	
<p>Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х Чинна редакція від 09.01.2025 Зміни не набрали чинності</p>	<p>13 березня 2025 р. ВРУ ухвалила Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення механізмів притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення правил військового обліку та законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію» № 4316-ІХ. Документ уносить зміни до КпАП:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • постанову про накладення адміністративного стягнення вважатимуть виконаною, коли особа упродовж 10 календарних днів сплатить не менше ніж 50% штрафу. Строк відлічуватимуть із дня, коли постанова набрала законної сили; • провадження у справі про адміністративне правопорушення, передбачене статтями 210 і 210-1 КпАП підлягає закриттю, якщо особа вступила на військову службу; • особа, яка вчинила в особливий період адміністративне правопорушення за статтями 210, 210-1 КпАП, може самостійно повідомити про нього та погодитися на розгляд справи без особистої присутності. <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Закінчився строк для уточнення даних: кому загрожує штраф</p>
<p>Депутати ухвалили Закон, що врегулює окремі питання надомної та дистанційної роботи</p>	
<p>Кодекс законів про працю України</p> <p>від 10.12.1971 № 322-VIII</p> <p>Чинна редакція від 19.12.2024</p> <p>Зміни не набрали чинності</p>	<p>27 березня 2025 р. ВРУ ухвалила Закон України «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо удосконалення правового регулювання окремих питань надомної та дистанційної роботи». Він регламентує службові відрядження надомних та дистанційних працівників та передбачає, що під час навчання дитини онлайн один із батьків зможе погодити з роботодавцем та обрати для себе не тільки дистанційний, але й надомний формат роботи.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як запровадити та організувати надомну роботу</p> <p>Як запровадити, організувати та припинити дистанційну роботу</p> <p>Дистанційна робота під час воєнного стану</p> <p>Як оформити відрядження дистанційного працівника</p>
<p>Безперервний професійний розвиток та професійна діяльність у сфері охорони здоров'я по-новому</p>	
<p>Кодекс законів про працю України</p> <p>від 10.12.1971 № 322-VIII</p>	<p>Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підготовки, безперервного професійного розвитку та професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я» від 12.02.2025 № 4246-IX (далі — Закон № 4246) оновлює систему підготовки, перепідготовки та безперервного</p>

<p>Чинна редакція від 19.12.2024</p> <p>Зміни діятимуть із 27.09.2025</p> <p>Закон України</p> <p>«Основи законодавства України про охорону здоров'я»</p> <p>від 19.11.1992 № 2801-ХІІ</p> <p>Чинна редакція від 27.03.2025</p> <p>Зміни діятимуть із 27.09.2025</p>	<p>професійного розвитку (<i>далі</i> — БПР) за професіями у сфері охорони здоров'я, врегулює професійну діяльність, що має підвищити якість медичних послуг.</p> <p>Документ доповнює статтю 4-2 КЗпП та встановлює, що професійні стандарти за професіями у сфері охорони здоров'я затверджують після того, як їх погодить МОЗ та репрезентативне всеукраїнське об'єднання профспілок у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Основні зміни Закон № 4246 вносить до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-ХІІ, зокрема зобов'язує працівників сфери охорони здоров'я здійснювати БПР, а також встановлює, що вимоги до компетентностей, обов'язків та професійних кваліфікацій працівників сфери охорони здоров'я визначають професійними стандартами за професіями у сфері охорони здоров'я, а за їх відсутності — кваліфікаційними характеристиками, які затвердило МОЗ та погодило репрезентативне всеукраїнське об'єднання профспілок у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Також Закон № 4246 вносить зміни ще до низки законодавчих актів.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як проводити конкурс на посаду керівника ЗОЗ за оновленим порядком</p> <p>МОЗ планує зміни в атестації медпрацівників</p>
<p>Депутати впровадили єдиний підхід в оплаті праці державних службовців</p>	
<p>Закон України</p> <p>«Про внесення змін до деяких законів України щодо впровадження єдиних підходів в оплаті праці державних службовців на основі класифікації посад»</p> <p>від 11.03.2025 № 4282-ІХ</p> <p>Не набрав чинності</p>	<p>Документ змінить системи та підходи до регулювання оплати праці у сфері держслужби, запровадить прозору систему оплати праці держслужбовців на основі класифікації посад, посилить роль посадового окладу та припинить надмірні необґрунтовані виплати, оптимізує граничну чисельність працівників держорганів, упровадить системи грейдів.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>КМУ оновив схему посадових окладів держслужбовців на 2025 рік</p>
<p>Депутати ухвалили важливий Закон щодо стажу держслужби</p>	

<p>Закон України</p> <p>«Про державну службу»</p> <p>від 10.12.2015 № 889-VIII</p> <p>Чинна редакція від 19.11.2024</p> <p>Зміни не набрали чинності</p>	<p>25 березня ВРУ ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях» (далі — Закон).</p> <p>Закон визначив, що час роботи на посадах начальників військових адміністрацій та їхніх заступників зараховуватимуть до стажу держслужби. Також Закон упорядковує присвоєння державним службовцям, які під час проходження державної служби отримали військове звання, дипломатичний ранг чи інше спеціальне звання. Зміни дозволять присвоювати більш високі ранги державним службовцям відповідно до співвідношень таких рангів із спеціальними званнями.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Чи зараховувати до стажу державної служби час військової служби</p>
<p>КМУ оприлюднив зміни до порядку бронювання та умов визначення підприємств критично важливими</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час»</p> <p>від 27.01.2023 № 76</p> <p>Чинна редакція від 28.02.2025</p> <p>Зміни діють із 05.03.2025</p>	<p>Постанова КМУ від 28.02.2025 № 233 внесла зміни до нормативно-правових документів, які затверджує постанова КМУ від 27.01.2023 № 76:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Порядку бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час; • Критеріїв та порядку, за якими здійснюється визначення підприємств, установ та організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також критично важливими для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань в особливий період. <p>У загальній кількості військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню, враховують працівників, яких призвали на військову службу під час мобілізації після 18.05.2024.</p> <p>Вимогу про очікування перевірки відомостей про працівника у 72 години під час їх бронювання не застосовують до державних органів.</p>

	<p>До 5 днів зменшили строк між заявами для анулювання відстрочки працівників підприємств, установ, організацій.</p> <p>Запровадили місячний період для критерію щодо розміру нарахованої середньої зарплати працівників під час визначення підприємства критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Бронювання працівників під час війни у Дії</p> <p>Як визначити, кого з працівників можна забронювати</p> <p>Як перебронювати працівників до 1 квітня</p> <p>Як керівнику підприємства анулювати бронювання</p> <p>Як рахувати середню зарплату по підприємству для критерію критичності</p>
<p>Уряд уточнив документ, що підтверджуватиме право на відстрочку для осіб, які пройшли полон</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Про затвердження Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період»</p> <p>від 16.05.2024 № 560</p> <p>Чинна редакція від 28.02.2025</p> <p>Зміни діють із 04.03.2025</p>	<p>Постанова КМУ від 28.02.2025 № 219 внесла зміни у додаток 5 до Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період, затвердженого постановою КМУ від 16.05.2024 № 560.</p> <p>Для того щоб отримати відстрочку від призову, особи, яких звільнили з полону, надаватимуть виписку із Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як працівнику отримати відстрочку від призову в ТЦК</p>
<p>Уряд ухвалив зміни у бронюванні для операторів та провайдерів</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час»</p>	<p>Постанова КМУ від 04.03.2025 № 242 внесла зміни до Порядку бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час, затвердженому постановою КМУ від 27.01.2023 № 76.</p> <p>Для того щоб забезпечити бронювання працівників будівельних бригад, підприємство має відповідати таким вимогам:</p>

<p>від 27.01.2023 № 76</p> <p>Чинна редакція від 04.03.2025</p> <p>Зміни діють із 06.03.2025</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Мінцифри включило підприємство до списку критично важливих підприємств, що займаються будівництвом мереж за технологією xPON; • підприємство реалізує проекти з розбудови xPON-мереж і має затверджені плани будівництва щонайменше на один рік. <p>Також мобільні оператори зможуть бронювати всіх працівників будівельних бригад, що створюють енергонезалежні мережі уздовж автошляхів і національних доріг.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Бронювання працівників під час війни у Дії</p> <p>Як керівнику підприємства анулювати бронювання</p>
<p>Кандидати на які посади податківців та митників зобов'язані володіти англійською мовою</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Про затвердження переліків посад у податкових та митних органах, кандидати на зайняття яких зобов'язані володіти англійською мовою»</p> <p>від 07.03.2025 № 266</p> <p>Чинна редакція від 07.03.2025</p> <p>Зміни діятимуть протягом 4 років із дня, коли припинять чи скасують воєнний стан</p>	<p>Постанова КМУ від 07.03.2025 № 266 затвердила переліки посад у податкових та митних органах, кандидати на зайняття яких зобов'язані володіти англійською мовою. Її ухвалили відповідно до вимог пункту 7 частини першої статті 3 Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» від 04.06.2024 № 3760-IX.</p> <p>Англійською мовою зобов'язані володіти кандидати, які планують обіймати відповідні посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> • в апараті Державної податкової служби та її територіальних органах; • в апараті Держмитслужби та її територіальних органах. <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Працівники окремих категорій, які володіють англійською мовою, отримуватимуть надбавку</p>
<p>Хто отримає надбавку, якщо володіє англійською мовою</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Про затвердження Порядку встановлення надбавки за володіння англійською мовою деяким категоріям осіб»</p> <p>від 07.03.2025 № 257</p>	<p>КМУ постановою від 07.03.2025 № 257 затвердив Порядок, що встановлює надбавку за володіння англійською мовою деяким категоріям осіб.</p> <p>Визначили механізм, за яким встановлюватимуть надбавку за володіння англійською мовою на рівні не нижче як В2 за шкалою рекомендацій Ради Європи з</p>

<p>Чинна редакція від 07.03.2025</p> <p>Зміни діятимуть протягом 4 років із дня, коли припинять чи скасують воєнний стан</p>	<p>мовної освіти (CEFR) та перелік посад, на яких він поширюватиметься.</p> <p>Надбавку встановлюватимуть у розмірі 10% посадового окладу. Умова — наявність документів, які засвідчують рівень володіння англійською мовою, зокрема сертифікатів міжнародного зразка, перелік яких встановлює КМУ.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Кандидати на які посади податківців та митників будуть зобов'язані володіти англійською мовою</p>
<p>КМУ змінив правила перетину кордону для працівників культури та медійників</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України»</p> <p>від 27.01.1995 № 57</p> <p>Чинна редакція від 04.03.2025</p> <p>Зміни діють із 06.03.2025</p>	<p>Постанова КМУ від 04.03.2025 № 244 внесла зміни до Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою КМУ від 27.01.1995 № 57. Встановили:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вимоги відповідності критеріям, щоб отримати лист-сприяння від Міністерства культури та стратегічних комунікацій (<i>далі</i> — МКСК); • максимальний строк, у який працівники культури та медійники можуть перебувати за кордоном — не більше 60 календарних днів із дня, коли перетнули кордон. <p>Також визначили чіткий перелік документів для працівників культури та медійників, які має отримати МКСК для того, щоб надати лист, та детальну процедуру, як подавати документи до МКСК.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Кого можна направити у відрядження за кордон під час воєнного стану</p>
<p>Уряд вніс чергові зміни до правил перетину кордону</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України»</p> <p>від 27.01.1995 № 57</p> <p>Чинна редакція від 07.03.2025</p>	<p>Постанова КМУ від 07.03.2025 № 282 внесла зміни до Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою КМУ від 27.01.1995 № 57.</p> <p>Право перетинати кордон мають члени сімей осіб:</p> <p>1) які загинули або пропали / зникли безвісти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • під час антитерористичної операції;

<p>Зміни діють із 13.03.2025</p>	<ul style="list-style-type: none"> • за особливих обставин, коли забезпечували національну безпеку і оборону, відсіч і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій та Луганській областях, зокрема під час дії воєнного стану; <p>2) яким посмертно присвоєно звання Герой України.</p> <p>Визначили перелік документів, за наявності яких вони можуть перетинати державний кордон.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Кого можна направити у відрядження за кордон під час воєнного стану</p> <p>КМУ вніс зміни до Правил перетину кордону</p>
<p>КМУ втретє за березень уніс зміни до Правил перетину кордону</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України»</p> <p>від 27.01.1995 № 57</p> <p>Чинна редакція від 13.03.2025</p> <p>Зміни діють із 13.03.2025</p>	<p>КМУ постановою від 13.03.2025 № 285 вніс чергові зміни до Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою КМУ від 27.01.1995 № 57.</p> <p>Право перетинати державний кордон на період дії воєнного стану та загальної мобілізації мають військовозобов'язані особи, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації.</p> <p>Ця норма не поширюється на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувачів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти і здобувають рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий рівень освіти, а також докторантів та осіб, зарахованих на навчання до інтернатури; • наукових і науково-педагогічних працівників закладів вищої та фахової передвищої освіти, наукових установ та організацій, які мають науковий ступінь, і педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, закладів загальної середньої освіти, за умови що вони працюють у таких закладах за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки; • членів КМУ, перших заступників та заступників міністрів, керівників центральних органів виконавчої влади та інших держслужбовців.

	<p>ДО ТЕМИ</p> <p>Кого можна направити у відрядження за кордон під час воєнного стану</p>
<p align="center">Фізичні особи — підприємці та самозайняті особи з інвалідністю можуть отримати компенсацію за облаштоване робоче місце для себе</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>«Деякі питання надання роботодавцям компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць працівлаштованих осіб з інвалідністю»</p> <p>від 22.08.2023 № 893</p> <p>Чинна редакція від 21.02.2025</p> <p>Зміни діють із 18.03.2025</p>	<p>КМУ постановою від 21.02.2025 № 273 розширив доступ до програми, доповнив перелік допоміжних засобів, щоб облаштувати робоче місце для особи з інвалідністю та змінив назву постанови КМУ від 22.08.2023 № 893 (далі — Постанова № 893) та Порядку надання компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць / місць провадження господарської діяльності / незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю, затвердженого Постановою № 893.</p> <p>Компенсацію можуть отримати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • роботодавці, які працевлаштовують осіб з інвалідністю I або II групи; • фізичні особи — підприємці, які є особами з інвалідністю; • особи з інвалідністю, що здійснюють незалежну професійну діяльність. <p>Розмір компенсації становить до 120 тис. грн для осіб з інвалідністю I групи та до 80 тис. грн — осіб з інвалідністю II групи.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як облаштувати робоче місце для осіб з інвалідністю</p>
<p align="center">Мін'юст врегулював строки зберігання документів з військового обліку</p>	
<p>Наказ Мін'юсту</p> <p>«Про затвердження Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб, із зазначенням строків зберігання документів»</p> <p>від 12.04.2012 № 578/5</p>	<p>Мін'юст наказом від 14.03.2025 № 748/5 затвердив зміни, які стосуються строків зберігання документів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • із питань військового обліку та бронювання; • ліцензування певних видів діяльності. <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Визначаємо строки зберігання документів</p> <p>Як змінилися строки зберігання документів із військового обліку, бронювання та ліцензування</p> <p>Шпаргалка. Нові строки зберігання документів із військового обліку та бронювання</p>

<p>Чинна редакція від 04.01.2024</p> <p>Зміни не набрали чинності</p>	
<p>МОЗ доповнює та змінює кваліфікаційні характеристики</p>	
<p>Наказ МОЗ</p> <p>«Випуск 78 «Охорона здоров'я»</p> <p>від 29.03.2002 № 117</p> <p>Чинний</p> <p>Зміни діють із 07.03.2025</p>	<p>МОЗ неодноразово змінює та доповнює кваліфікаційні характеристики працівників сфери охорони здоров'я. Наказ МОЗ від 07.03.2025 № 419 (далі — Наказ) доповнює кваліфікаційну характеристику професійної назви робіт «Начальник (завідувач, керівник) структурного підрозділу закладу охорони здоров'я» новими обов'язками.</p> <p>Наказ уносить зміни до підрозділу «Інші професіонали в галузі медицини» розділу «Професіонали» Випуску 78 ДКХП. Його доповнили пунктом 31 «Професіонал з клінічних досліджень». У розділі «Фахівці» пункт 17 «Лікар-інтерн» виклали у новій редакції, а також додали нову кваліфікаційну характеристику професійної назви робіт «Лікар-резидент» у пункті 58 Випуску 78 ДКХП.</p> <p>Раніше МОЗ вносив зміни наказом від 24.02.2025 № 307, який доповнив обов'язки для більшості лікарських посад щодо оцінювання повсякденного функціонування особи. А також наказом від 05.12.2024 № 2034 оновив вимоги до освіти та стажу роботи генерального директора (директора) / начальника (завідувача) закладу охорони здоров'я та доповнив й оновив кваліфікаційні вимоги інших фахівців.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як працювати з ДКХП</p> <p>Оцінювання повсякденного функціонування особи</p> <p>Безперервний професійний розвиток та професійна діяльність у сфері охорони здоров'я по-новому</p>
<p>Завдання та обов'язки антикорупційного уповноваженого</p>	
<p>Наказ НАДС</p> <p>«Про затвердження Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції»</p> <p>від 27.05.2021 № 277/21</p>	<p>Антикорупційний уповноважений повинен створити ефективну систему, щоб запобігти конфлікту інтересів, своєчасно їх виявити та врегулювати. Він несе за це основну відповідальність і є первинною ланкою, щоб запобігти корупційним проявам.</p> <p>Антикорупційний уповноважений виконує такі завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • надає методичну та консультаційну допомогу, як дотримуватися законодавства щодо запобігання та

	<p>врегулювання конфлікту інтересів, дотримуватися обмежень щодо запобігання корупції;</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє конфлікт інтересів, сприяє його врегулюванню; • інформує керівника відповідного органу, НАЗК або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції. <p>Для того щоб допомогти антикорупційним уповноваженим у їхній роботі, НАЗК розробило відповідну Настанову.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як призначити уповноваженого чи створити підрозділ із запобігання корупції</p> <p>Як урахувати антикорупційні обмеження в трудових відносинах</p>
--	---

2. Лікарняні та декретні сумісникам у 2025 році

З 4 квітня 2025 року набувають чинності зміни, ухвалені Законом від 18.12.2024 № 4158-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування».

Так, нормами Закону № 4158 внесено зміни до абзацу другого ч. 1 ст. 22 Закону від 23.09.1999 № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», якими передбачено надання застрахованим особам (у т. ч. тим, які здійснюють підприємницьку чи іншу діяльність та одночасно працюють на умовах трудового договору) допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах як за основним місцем роботи (діяльності), так і за місцем роботи за сумісництвом.

Зазначена норма застосовуватиметься до страхових випадків, які настануть з **4 квітня 2025 року**. Водночас змінами не передбачено обмежень щодо кількості місць роботи за сумісництвом застрахованих осіб, за якими вони мають право отримати страхові виплати.

Якщо людина втратила працездатність через нещасний випадок і при цьому перебуває у трудових відносинах з іншим страхувальником (за іншим місцем роботи ніж те, де стався нещасний випадок), такий страхувальник оплачує потерпілому перші п'ять днів тимчасової непрацездатності за власні кошти.

Розмір виплати – 100 % середньої зарплати (оподаткованого доходу) незалежно від страхового стажу працівника. З шостого дня тимчасової непрацездатності фінансування лікарняних здійснюється ПФУ.

Довідково. Допомога по тимчасовій непрацездатності (внаслідок нещасного випадку на виробництві / професійного захворювання) призначається та виплачується роботодавцем, у якого настав страховий випадок за соціальним страхуванням від нещасного випадку, у розмірі 100 % середньої заробітної плати. При цьому перші 17 днів тимчасової непрацездатності оплачуються цим роботодавцем за власні кошти.